საქართველოს სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო გარეშე

დრ. მთავარ კომიტეტის ორგანო.

ტრიბუნა

კვირა, აგვისტოს 28
1921 წ.
ფასი 500 მანეთი

№ 7

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 12,500 მ. სამგლოვიარო განცხადება 10,000 მ.; კანტორა ღიაა დილის 8—2 საათამდე.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 12—1 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი დამფუძნებელი კრების ქ. № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 12—29.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კვირას, აგვისტოს 28-ს ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში გარდახდილი იქნება ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი სახელმწიფო თეატრის სკრიპკაზე დამკვრელი

თამარ მიხეილის ასულ ძნელაძის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებს საზოგადოებას, მეგობარი და ნაცნობთ დეიდა მისი ანასტასია ბრიგოლის ასული კლდიაშვილი. პანაშვიდი დაიწყება 11 საათზე. 1269

კვირას, 28 აგვისტოს, ვერის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში გარდახდილი იქნება, ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი სახელმწიფო თეატრის სკრიპ
კაზე დამკვრელ

თამარ მიხეილის ასულ ძნელაძის

სულის მოსახსენებლად, რასაც აუწყებს საზოგადოებას, მეგობარი და ნაცნობთ ძმა მისი გრიგოლ მიხეილის ძე ძნელაძე მეუღლით ალვინა კარლოვნათი. პანაშვიდი დაიწყება 11 საათზე. 1269

ანნა მიხეილის ასული და ალექსანდრეს ასულების ძე ალეოლა შვილები შვილებითურთ: მარიამ, თამარი, ნინო და ალესებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ კვირას, აგვისტოს 28-ს გადახდილ იქნება ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი, მე-2 ქალთა გიმნაზიის მე-4 კლასის მოწაფის საყვარელ

ქეთოსი

პანაშვიდი დაიწყება 12 საათზე დიდუბის ეკლესიაში. 1273

დამწუხრებულნი დედა-ნინო წითლიშვილისა, ძმა არჩილ ფარესაშვილი ცოლ-შვილთ აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ტრადიციულად დადგენილ ძვირფას

დიმიტრი (ტიტო) ფარესიშვილის

ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი დანიშნულია კვირას, აგვისტოს 28 დილის 12 საათზე, ვერაზე, ნიკოლოზის სახელობის ეკლესიაში. 1276

ტრიბუნიდან

5.

პარტიული ყრილობა.

ოქტომბერში, ტფილისში შეიკრიბება საქ. სოციალ-ფედ. სარ. პარტიის ყრილობა. პარტიის ისტორია იცნობს მხოლოდ კონფერენციების კრებებს. არც ერთი პარტია, როგორც რუსეთში, ისე ევროპაში პარტიის სავალდებულო უმთავრეს დადგენილებებისათვის არ მიმართავს კონფერენციებს. ამისათვის მათ ყრილობა, სეზდი, პარტიკონგრესი აქვთ. კონგრესს მართავს არა მარტო პარტია, პროფესიონალი კავშირი, სინდიკატი, ტრედ-უნიონი, ინტერნაციონალი სახელმწიფონიც. პარტიებს კონგრესიც აქვთ და კონფერენციებიც. რაშია საქმე? კონგრესს (ყრილობას) იწვევენ განსაზღვრულ პერიოდში ერთხელ და იგი ხელმძღვანელობს, სავალდებულოდ ხდის პარტიისა თუ სხვა ორგანიზაციისათვის მიღებულ ძირითად ხასიათის დადგენილებას. ყრილობა უზენაესი ინსტიტუტია პარტიისათვის, ის კანონმდებლობითი ორგანოა. კონფერენციას თითბერი ახასიათებს, მას იწვევენ ყოველ საჭიროებისას, თუნდაც პარტიის ძირითადი საკითხები არ იყოს დასმული, ხშირად ყრილობის შემდეგ მყისვე ყრილობის დადგენილებების აღსრულების მოწყობისათვის.

ასე იქცეოდა ჩვენში მენშევიკური პარტია. ის იწვევდა წლიურად ყრილობას, კონფერენციებს კი—ხშირად. რუსეთში ბოლშევიკების ყრილობა აქვთ, ყოველ საჭიროებისას კონფერენცია. ასევე იქცევიან ევროპაში პარტიები, სინდიკატები, კოოპერატივები.

ჩვენი პარტიის წინაშე მთელი რიგი ისტორიული კითხვა დასმული. ამავე დროს პარტიის არსებობის საკითხიც. შეკანასკნელი 10-15 წლის განმავლობაში ჩვენს პარტიაში ხდება თანდათანი ცვლილებები და პარტიის გენერალური ჩამოყალიბება ძველმარიუმით და შეგნებით, სოციალისტურ ძალების მიხედვით. პარტიის საშინაო ძალთა ბუნებრივი დაწმენდა დიდ გავლენას ახდენს პარტიულ იდეოლოგიაზე. ბურჟუაზიულ-აზნაურულ ძალებიდან პროლეტარულ-გლეხურ ძალებისაკენ—ეს რა ცვლილება მოხდა ჩვენს პარტიაში. ბუნებრივი წმენდის პროცესმა ჩვენს პარტიიდან ერთ ნაწილს ეროვნულ-დემოკრატიულ პარტიაში მოუყარა თავი, მეორე ნაწილს—რადიკალებში, პარტიაში ტრადიციით შერჩენილები, რველთაც მთელი ისტორია ვითარდებოდა პარტიიდან გასულ ბურჟუაზიულ-აზნაურულ სულისკვეთების გავლენის ქვეშ, კომპაქტური ხასით გაიყენთა მენშევიზმით და ამ უკანასკნელთა უბრალო დამატებას წარმოადგენს.

ნამდვილად კი ჩვენს პარტიას მეტად დიდი საქმეებიაქვს გასაკეთებელი. მართალია, სოციალისტურ წყობილების დაახლოვება სოციალისტურ პარტიების ერთიანობის ნიადაგს ამზადებს, ნაკლები სიდიადე და განმასხვავებელი საკითხები ჩრჩებათ, მაგრამ სოციალისტურ პარტიების გაერთიანების საკითხიც მხოლოდ იმ შემთხვევაში მოხდება ქვეყნისათვის საკმარგებლოდ, თუ პარტიებს სრულიად გარკვეული და ჩამოყალიბებული აზრი აქვს ყოველ საკითხზე. ასეთს პირობებში და მაინ, როცა ჯერ კიდევ არც ისე ახლოსა ვართ სოციალიზმთან ჩვენი ვალია მტკიცე პროგრამით ძალების თავი მოუყაროთ და გამოვიყენოთ იგი საქართველოს ინტერესებისათვის.

ბომბავალმა ყრილობამ ძალიან ბევრი ბუნდოვანება უნდა გაფანტოს. ჩვენს პარტიაში ომის პერიოდმა და მისმა შედეგებმა დიდი ბურუსი გაამეფა. პარტიის ძალები სრულიად აბნეულია სეპარაციისა და ფედერაციის საკითხში. არ არსებობს გარკვეული აზრი საბჭოთა სისტემაზე, არ არის ერთი დებულება პროფკავშირებზე, კოოპერაციაზე, ინტერნაციონალზე, თვით რევოლიუციის საკითხიც არ არის პარტიისათვის გამორკვეული, თუმცა პარტია რევოლიუციონერიც არის და სოციალისტიც.

განა წარმოსაგენია ასეთი ბურუსი და გაურკვეველობა? პარტიის ლიკვიდატორებმა სოციალური ოპორტუნიზმი და მენშევიკური იწილო-ბიწილო გაამეფეს პარტიის მასაში, გაირყვნა ჩვენი მასის პსიხოლოგია, მტკიცე ნებისყოფა არ არსებობდა ისე, როგორც ეს სიმტკიცე არ სჩანდა აზროვნობაში და ცხადია, ასეთ ფერად მცენებებში წაიწლება დისციპლინაც, ნებისყოფაც და დაიღუპება მთელი პარტია.

ეს საფუძველები პარტიის უსუსურობისა, უნიათობისა, ბონებრივი სიდატაკისა უნდა მოსპოს ჩვენმა ყრილობამ. მან უნდა თავი მოუყაროს ჩვენი პარტიის ყოველ ამხანაგს, რომელმაც კი მოახერხა სულიერი სიმტკიცის და გონებრივი სიმწიფის შერჩენა, ყოველმა ჩვენმა ძალამ ყოველს სოფელში თავი უნდა მოუყაროს სალხის ღვიძლ შვილებს, მდგომარეობით და შეგნებით ნამდვილ სოციალისტებს და თავისი ავტორიტეტული სიტყვით ყრილობაზე საფუძველი ჩაუყაროს გარკვეულ, აშკარა, პარტიის ნათელ შემოქმედებას.

ემზადეთ, ამხანაგებო, ამ დიდი ეროვნული და პარტიული საქმისათვის. ისტორიული მომენტი გვავალებს დიდ მუშაობას, გადაჭრილი ნაბიჯების გადადგმას.

თედო ლლონტი.

ბრძოლებისწინ

როდესაც საერთაშორისო განწყობილებას თვალს გადავავლებთ და გამოარკვევთ იმ განწყობილებას, რომელიც ორ დიდ მებრძოლ სოციალურ ძალთა შორის განმტკიცდა, ლოდიკური დასკვნა ის იქნება, რომ საერთაშორისო ცხოვრების ვითარებას ერთგვარად მშვიდობიანობის დღე ეაესვა.

ასეთი შეხედულება ერთგვარ განმარტებას თხოულობს. ცხოვრების მიმდინარეობა უფრო დეტალურ ანალიზსა თხოულობს. ზერელედ საერთაშორისო ძალთა შორის თითქოს განსტკიცდა ზავი და მებრძოლი ელემენტები შესვენების პერიოდში შევიდნენ. ეს მომენტი ახასიათებს საბჭოთა რესპუბლიკებსა და იმპერიალისტულ სახელმწიფოთა შორის განმტკიცებულ ურთიერთობას. ანტანტამ ფორმალურად ქედი მოხარა მშვიდობიანობის იდეას წინაშე და ფაქტიურად სხვა და სხვა სახის საზავო პირობებით შეეკრა საბჭოთა რუსეთს. მეორეს მხრით, საბჭოთა რუსეთმაც თავისი საგარეო პოლიტიკა პრაქტიკულ საქმიანობის გეგმად გაიხადა. ასეთს, ერთ და იგივე პოლიტიკის შემუშავებას დიალექტიკურად საწინააღმდეგო სახელმწიფოთა შორის ხელი შეუწყო იმ პიპირობებმა, რომელნიც განმტკიცდა მათ საგარეო და საშინაო მდგომარეობაში. ორივე მდგომარეობა ითხოვდა შესვენებას, დროის ეკონომის და ახალი სასიცოცხლო ძალების შემოკრებას. ამ გარემოებას მათ მიაღწიეს სხვა და სხვა გზებითა და ფორმებით და მათ შორის თითქმის განმტკიცდა საზავო ურთიერთობა და დღეანდელი საერთაშორისო განწყობილება შეხვედრილ პერიოდით შეიძლება დახასიათდეს. მაგრამ არსებითად თუ ჩავხედავთ შექმნილ პირობების სიღრმეში, ჩვენ დავინახავთ, რომ საომარი განწყობილება ეკონომიურმა ომმა დაიპირა და იარაღით ხელში შეტაკების ფრონტები ეკონომიური ჭიდილისა და შეხლა-შემოხლის ფორმებში იქმნა გადმოტანილი. ბრძოლის სარბიელი თითქოს გაფართოვდა და მებრძოლი ძალები ენერგიას კრეფენ ახალი სამკვდრო სასიცოცხლო გენერალური ბრძოლისათვის. ჩვენთვის ნათელია, მსოფლიოში მუდმივად შეუძლებელია არსებობდეს ორი დიამეტრალურად საწინააღმდეგო სახელმწიფო, რომელთა იდეალები და მიზნები ურთიერთ მოსპობაში გამოიხატება: ერთმა მათგანმა ადგილი უნდა დაუთმოს მეორეს, უფრო ენერგიულსა და ცხოვრების პირობებთან მიზანშეწონილად პოლიტიკის მატარებელს.

ინგლისის პოლიტიკა რუსეთისადმი დღეს შინაგან აფეთქებისა და აჯანყებისაკენ არის მიმართული. შინაური კონტრ-რევოლიუციონური ძალების დახმარება ესერებისა და საკინკოვის ბანდების სახით.—ეი რაში გამოიხატა ანტანტის პრაქტიკული საქმიანობა. ამას წინად რუსეთის გაზეთები „ვეჩერკას“ ან გარეშე იყო მოყვანილი. რუსეთში დიდი კონტრ-რევოლიუციონური ეთქმულებისა და ორკანიზაციების შესახებ, რომელნიც ანტანტის ფულითა და გეგმებით ვითარდებოდა. მეორეს მხრით საბჭოთა რუსეთმაც აიღო ხელი დღეს დღეობით ევროპის საქმეებში შეიარაღებულ ჩარევაზე და შინაური რევოლიუციონური ძალების დარაზმვით ცდილობს აფეთქოს ევროპა. კომინტერმა უდიდესი ქსელი გაბა მსოფლიოში ტ კომუნისტური ძალთა დარაზმვის მაქსიმუმი მოგვცა.

ევროპის ბურჟუაზია წითელ ორგანიზაციათა ასეთმა განვითარებამ შიშის ზარით შეიპყრო. ევროპის რეაქცია სცდილობს გაანადგუროს რევოლიუციონური ორგანიზაციები და ამით თავიდან აიცილოს უდიდესი საფრთხე. გაშმაგებული ბრძოლა კომუნისტურ პარტიების წინააღმდეგ დღეს დიდის ტემპით ვითარდება მთელ ევროპაში და ბურჟუაზია სცდილობს საკანონმდებლო გზით ლიკვიდაცია მოახდინოს რევოლიუციონურ ელემენტებისა. რეაქცია სცდილობს შეჰკრას მტკიცე პოლიტიკური ორგანიზაციები და გამაგრდეს შინ და გარეთ და ამ გვარად დაუპირისპირდეს მოწინააღმდეგეს. ის უკიდურესი ზომები, რომელთაც მომართეს იუგოსლავიის, სერბო-სლოვაკიის, რუმინიის და სხვათა მთავრობებმა კომუნისტების გასანადგურებლად ამ უკანასკნელს ხანებში ამის ფაქტებს წარმოადგენენ. ექვს თვეზე მეტია რაც კომუნისტური მოძრაობა იუგოსლავიაში კანონს გარეშე არის გამოცხადებული. ბელგრადის პოლიციამ ამ რამდენიმე დღის წინად დაატუსადა იუგოსლავიის პარლამენტის 50 კომუნისტი დეპუტატი. წითელი პროფკავშირები 250 ათასი წევრებით სასტიკ დევნას განიცდის და მათ არქივებსა და სალაროს კონფისკაციას უყვეს. ამ ვაკანალიაში ბელგრადი პოლ ციის მხარს უმშვენებს 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალის გმირებს. მაშინ, როდესაც ბელგრადში დატყვევებულ იქმნა 2000 მუშა, ეს პოლიციელი სოციალისტები მთავრობის ნებართვით, იბარებდნენ კომუნისტების ორ სახალხო სახლს, წიგნების სკლადს, სტამბას და დახურულ გაზეთების რედაქციებს.

მსგავს მაგალითებთან გვაქვს საქმე რუმინიისა და ჩეხოსლოვაკიაში. გახელებული იუგოსლავიის მთავრობა არ კმაყოფილდება შინაური ბრძოლით და სცდილობს კონტრ-რევოლიუციონური რეაქცია საერთაშორისო მაშტაბით მოაწყოს. გაზეთების გადმოცემით ივლისის 30-ს ამ ჯალათების მეთაურმა პაშიჩმა წინადადებით მიმართა ჩეხოსლოვაკიის, რუმინიისა და იტალიის მთავრობას შეჰკრან საერთო კონფერენცია კომუნისტურ მოძრაობის წინააღმდეგ, ისე რომ ამ კონფერენციაში შეეძლო შესვლა ყველა სახელმწიფოებს, რომელთაც სურთ წინააღმდეგ ბრძოლა კომუნისტურ საფრთხის. ჩვენ შეგვეძლო მრავალი მაგალითები მოგვეყვანა ევროპის გამხეცებული რეაქციის ცხოვრებიდან მუშათა მოძრაობის წინააღმდეგ, მაგრამ მინილი ფაქტები ნათლად ამბობენ, მიუხედავად ერთიანი მშვიდობიან მდგომარეობის ანმტკიცებისა მსოფლიოში, ჩვენ საქმე გვაქვს მკაცრ ციალურს და პოლიტიკურს კონფლიქტებთან ყველა სახელმწიფოებში, ბრძოლის პერიოდები სასტიკის ფორმებით ვითარდება და სადაც არის მოქალაქე ომის ჭარტეხილად გადაიქცეს. ევროპის რეაქცია გრძელ ამ მდგომარეობას და შეერთებულ ენერგიით სცდილობს ჩაახჩოს კონსტიტუციური მოძრაობა.

მაგრამ საღი იდეებისა და მოძრაობის მოსპობა არ შეუძლია ევროპის გამხეცებულ რეაქციას. რევოლიუციონური ფოთელი რაზმები თანდათან ძლიერდება და მაგრდება მთელს მსოფლიოს გენერალური ბრძოლის მისაკენ.

ხიმ. ხუნდაძ

ჩვენი გზა

2.

ჩვენს ახალგაზრდობას.

პირველ წერილში აღვნიშნეთ კაპიტალიზმის განვითარება დასავლეთ ევროპაში და მარქსისტული ისტორიოსოფიის შინაარსი.

ვიცით, მარქსისტები მონისტურ ხსნიან ყოველ მოვლენას. მემარცხენე ბელიანურ ფილოსოფიის ნიადაგზე მდგომი მარქსი; რომელიც მატერიალისტურ ნიადაგზე ნერგავს დიალექტიკურ მეთოდს, მხოლოდ მატერიალისტურ მონიზმს ემყარება. ისტორიზმს და დიალექტიურ მსჯელობას დიდი გასავალი ქონდა მარქსის მოდვ წეობის დროს, როგორც სოციოლოგიაში ისე პოლიტიკურ-ეკონომიაშიაც. მარქსმა თავ ისტორიოსოფიას ერთი საფუძველი და დო—კლასთა ბრძოლა.

მარქსისტისათვის საკითხი ფორმა მარტივია. კაპიტალიზმი ერთი ეტაპ დიალექტიურად მსრესილი ისტორიულ პროცესის. კაპიტალიზმი წარმოშობ ახალ კლასს—პროლეტარიატს, რომელ ზედაც ახდენს იგი ექსპლოატაციას. კაპ ტალიზმის ღვიძლი შვილი პროლეტ რიატი, მესაფლავეა კაპიტალისტურ მეურნეობის, რადგან მისი ზედმეტ შრომით შექმნილ ღირებულებას ითვ სებს კაპიტალისტი. პროლეტარიზაციი კი, ნიადაგი ეყრება სოციალურ რევ ლიუციას.

ასეთია მარტივად მარქსიზმის ისტ რიოსოფია. მაგრამ თანამედროვე ს ნამდვილემ საკითხი სხვაგვარად დაა ნა. კაპიტალიზმის განვითარებამ თან მედროვე იმპერიალიზმი წარმოშვა. კაპიტალიზმი თავის თავად დადებით მოვლენაა ფეოდალიზმთან დაცემი მისი უკიდურესი განვითარებით წარმო შობა სოციალიზმი, მაშინ ლოდიკ რად მისადებია იმპერიალიზმიც, რო გორც ფორმა კაპიტალიზმის განკითა რებისა *)

---

*) სწორედ ამ ნიადაგზე დგანან მენ ჯვენი რევიზიონისტები ჭანრიხ კუნო ვის მეთაურობით.

აღსანიშნავია ისიც, რომ 1914-191 წ. ში, კარ. კაუცკი იმპერიალიზმს სა ხავს, როგორც კაპიტალიზმის პოლიტ კას და არა როგორც კაპიტალიზმი ეტაპს. მისი აზრით კაპიტალისტურ ნაციის სწრაფვა არის დიდი აგრარიე ბის შეძენისაკენ. მაგრამ ასეთი შეხედ ლება არ არის სწორი, რამდენადაც არა მარტო აგრარული ტერიტორიები საკენ მიიღტვის, არამედ იგი სამრეწ ველო ქვეყნებშიც შედის როგორც მაგ. გერმანია-ბელგიაში, საფრანგეთ-ლო ტარინგიაში, ამერიკა, საფრანგეთში და სხ.

იმპერიალისტური პოლიტიკამ კი ქსპლოატაციის მომენტი სხვა სოფლოში ადგილზე. იმპერიალიზმი ერთი მხრით ამორჩენილ ქვეყნების ბუნებრივ სიმდიდრის ექსპლოატაციის ქვეყანიდან ხდა, ხოლო მეორე მხრივ, პეტროპოლიის ფაბრიკატის გასაღების დაისახა ბაზათ კოლონიაში.

პირველ წერილში აღვნიშნეთ, რომ რეწველობის მონოპოლიზაციამ ხელოვნურად ფასების გადიდება გამოიწვია. ონოპოლიურმა მრეწველობამ შეამცირა მეტროპოლიის პროლეტარეთა ექსპლოატაცია და კოლონიის მომხმარებელთა ექსპლოატაციით იწყო საზრდოობა.

მარქსიზმის დებულება: პროლეტარიატი, როგორც გაყვლეფილი კლასი, ერთადერთი მებრძოლია სოციალიზმისათვის, არ გამართლდა. მონოპოლიურმა ბორჟუაზიამ შეჰქმნა პრივილეგია პროლეტარიატისათვის და ამ საფუძველზე წარმოიშვა „ყვითელი“ და „შავი“ მუშები. მიტომაა, რევოლიუციები უფრო ხშირად ხდება აღმოსავლეთში ვიდრე დასავლეთში, სადაც პროლეტარიატი საგრძნობლად ზარმოდგენს. ამით აიხსნება, რომ ამის დროს ინტერნაციონალისტებად ითვლებიან იტალიის, სერბიის, რუსეთის, ბულგარეთის და რუმინეთის სოციალისტები, ხოლო დასავლეთის კი არა.

ადეს ექსპლოატაციის მხრივ ორადაა აყოფილი მსოფლიო; ერთი მხრით დგას ექსპლოატაციის მომხდენი მეტროპოლია, რომელიც ნაციონალურ წარმოებისათვის პრივილეგიებს ქმნის პროლეტარეთა დასამშვიდებლად და მეორე მხრით კოლონია, განცდილი ორმაგ ექსპლოატაციის — ბუნებრივი სიმდიდრის ხელიდან გამოცვლას და მონოპოლიური წარმოების გამო ხელოვნურად გადიდებულ ფასებში მეტროპოლიის ფაბრიკატთა გასაღებას.

მე-20 საუკ. დასაწყისში კაპიტალისტურად განვითარებულ ქვეყნებში ითვლებოდა მცხოვრების შემდეგი რაოდენობა:

ევროპაში	444 მილ.
ამერიკაში	170 „
ავსტრალიაში	6 „
სულ	610 „

ხოლო ჩამორჩენილ ქვეყნებში კი ითვლებოდა:

აზიაში	866 მილ.
აფრიკაში	131 „
სულ	997 „

ამგვარად 600 მილიონი „კულტურული“ ხალხი, ბატონობს თითქმის მილიარდ არა კულტურულ ხალხზედ.

როგორ უნდა დაიწყოს სოციალური რევოლიუციის პროცესი? ვინ უნდა მოხდინოს რევოლიუცია? საიდან არის ასალოდნელი რევოლიუციები, ევროპიდან თუ აზიიდან?

ჩვენ ვიცით, რომ აზია განიცდის კოლონიალ მდგომარეობას და ამ ნიადაგზე რევოლიუციები უფრო ხშირად ხდება აღმოსავლეთში, ვიდრე დასავლეთში. აგ. ოსმალეთის რევოლიუცია, სპარსეთის, ინდოეთის მოძრაობა, ჩინეთისა და იაპონიის რევოლიუცია.

სინამდვილეში ჩამორჩენილ ქვეყნების ალეხობა უფრო რევოლიუციონური გადადგა, ვიდრე მოწინავე ქვეყნების პროლეტარიატი*)

რაა ამის მიზეზი? კაპიტალისტურ ქვეყნის იმპერიალიზმი, უფრო ახლოა ძველ ქვეყნის პროლეტარეთა ინტერესებთან, ვიდრე იგივე იმპერიალიზმი კოლონიის მუშათა ინტერესებთან.

ფინეთ თუ მოგება წარმოების სფეროში იყო, ზედმეტი დირებულების შექმნის სახით, ახლა, ხოგება უმთავრესად ფულა-გამოცვლის სფეროშია. მონოპოლიური წარმოების მიერ ხელოვნურად შექმნილ ფასებით, რომელიც კოლონიის ბარჯზე ნაზღაურდება. მაშასადამე მეტი ონობა და ჩაგვრაა აღმოსავლეთში, ვიდრე დასავლეთში სადაც მოსობა და ჩაგვრაა, იქვეა მისი საფუძველმდგომ პროცესი — რევოლიუციაც. საკითხი ასე უნდა დაისვას და არა ისე, როგორც დღეს ბევრს წარმოუდგენია, რომ კულტურულია ევროპა, მაშასადამე რევოლიუციაც ევროპიდან უნდა დაიწყოს, აკულტუროა აზია, მაშასადამე აზიური. რევოლიუციაც მიუღებელია. თუ სად

*) 1858 წ. ენგელსი სწერდა მარქსს, რომ ინგლისის პროლეტარეთიატი ფაქტიურად ბურჟუად იქცევა.

1882 წ. კაუცკის სწერდა, თქვენ მეკითხებით რას ფიქრობენ მუშები კოლონიალ პოლიტიკაზე იმას, თანაც საერთოდ პოლიტიკაზე. აქ არ არის მუშათა პარტია. აქ არის ლიბერალი რადიკალები და მუშები მშვენიერად სარგებლობენ ინგლისის მონოპოლიით მსოფლიო ბაზარზე.

დაიწყო რევოლიუცია. მას არაერთი მნიშვნელობა არ აქვს. რევოლიუციას უნდა მეთ ხელი ევროპის შეგნებულმა პროლეტარიატმა და ამ აზიის გაუვლელ-გამოვლელ მუშათა კლასმა.

აქ არის მარქსისტული ისტორიოსოფიის სისუსტე. მარქსისტისათვის ორი არჩევანი დგება, ან ნაწილობრივი რევოლიუციაა ინდუსტრიალ ქვეყნებში, (რაც მარქსისტისათვის ყოველად მიუღებელია) ან ცდა ჩამორჩენილ ქვეყნების კაპიტალისტურად განვითარებამდე.

როგორც პირველ შემთხვევაში შეუძლებლობასთან გვაქვს საქმე, ისე მეორე შემთხვევაშიც შეუძლებლობის წინაშე ვდგევართ. ერთი მხრივ შეუძლებელია ნაწილობრივად განხორციელება სოციალიზმის, მეორე მხრივ ჩამორჩენილი ქვეყნების ცდა კაპიტალისტურად განვითარებამდე უტოპიაა, რამდენითაც უკვე განვითარებულის ექსპლოატაციის ფაზად არის გამხდარი ეს და მისი განვითარება დამუკიდებლად, შეუძლებელია. მაშასადამე გამოსავალი გზა აღარ ყოფილა? ორტოდოქსალი მარქსისტისათვის ასეთი გზა მართლაც არ არსებობს. ალბათ არის, რომ ისინი კაპიტალიზმის განვითარებაზე ოცნებობენ და აყენებენ პრინციპს „დემოკრატიზმით—სოციალიზმისაკენ“.

არის კი სხვა გზა? შესაძლებელია თუ არა თანამედროვე ეპოქა გახდეს გარდამავალ პერიოდათ?

ხერ. ამადლობელი.

ᲣᲕᲔᲚᲐ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲡ

თანახმად დრ. მთავარ კომიტეტის დადგენილებისა სულ მოკლე ხანში მოწვეულ უნდა იქნეს პარტიული ყრილობა. ამიტომ ცხადდება პარტიულ ორგანიზაციების საყურადღებოდ, რომ დელეგატების გამოგზავნის უფლება აქვს მხოლოდ იმ ორგანიზაციებს, რომლებმაც მოახდინეს ხელახალი რეგისტრაცია და ა. წ. ენკენისთვის 15-მდე საგანგებო საორგანიზაციო საბუთს მოაწვდიან წერილობით შემდეგ ცნობებს: 1) როდის დასრულდა ხელ-ახალი რეგისტრაცია; 2) ძველი ორგანიზაციაა თუ ახალი; 3) რამდენი წევრი ჰყავს; 4) კომიტეტის შემადგენლობა.

საგანგებო საორგანიზაციო ბამეული.
მიხამართა რედაქციის.

ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ ᲒᲔᲓᲘᲡ, ᲐᲜᲣ ᲡᲐᲡᲢᲠᲝᲤᲝᲡ ᲞᲘᲚᲝᲢᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲞᲝᲔᲖᲘᲐᲨᲘ

(ძველად მუშებსა)

ქვეყნის ბედი სატრფოდ ჰქონდათ დასახული ჩვენს პოეტებს მეჩვიდმეტე საუკუნეში თეიმურაზ პირველს და არჩილ მეორეს, რუსთ ბატონობის დროს კი ალექსანდრე ჭავჭავაძეებს და აკაკი წერეთელსა.

მეჩვიდმეტე და მეთვრამეტე საუკუნე, ქვეყნის ბედის ძებნის საუკუნე იყო, რადგანაც ოსმალეთ სპარსეთი მზად იყო საქართველოს გადასაყლაპავად, ხოლო, სპარსეთი კულტურულ-დაც.

ქვეყნის ბედის ძებნა დაიწყო რუსეთის ორიენტაციით მეთექვსმეტე საუკუნიდან, რუსეთ გამოიღო ხსენებულმა ორიენტაციამ მეთვრამეტე საუკუნეში, როცა ზველის მისაღებად მიმართავ ეიბტანგ მეექვსისა საფრანგეთისადმი და ირაკლი მეორისა ავსტრიისადმი უნაყოფო გამოდგა. ბოლოს იმავ მეთვრამეტე საუკუნეში მიუცილებელი შეიქნა საქართველოს კვლავ რუსთ ხელმწიფის საფარველ ქვეშ მოქცევა, რაც იმავ ერეკლე მეორის სურვილმა და მისი ვეზირის გიორგი ჭავჭავაძის მოხერხებამ დაადგა გვინა 1783 წლის ხელშეკრულებით.

თეიმურაზ მეორემ ჰნახა სრული ბედუკუღმართობა თავისი ქვეყნის და თავისი ოჯახისა, როგორც ქვეყნის მმართველმა და როგორც ოჯახის მამამ. ეამთა ცვლას მამულის სიტურფე აეხოცა, მისი სიყვარულის გრძნობა დაეხშო. ამის გამო ქართველთ სულიერად აღორძინებისთვის, იმ ქართველთა, რომელთაც მამაპაპური სარწმუნოების გმობით მამულიც დაეგმოთ, საჭირო გამხდარიყო მამულ ს სიყვარული და მისი დასახვა პირველ სატრფოდ. სატრფო იგი, რომელიც თეიმურაზმა შეაქო შეანიშნავი მაჯამითა, უეჭველ ეარსებია, როგორც მშვენიერება. ეტლზე მზე კი არა, ისა ჰზის; ისეთი მშვენიერია, რომ ვარდს სიტურფე შეემატება, თუ მასთან განისვენა. მის ბაგეთა სიტკბოების ნაკადული უკვდავ ჭეშფს, ვისაც ასმევს. როცა ბრძენნი მოსულან მის საქებრად, მზე დარცხვენილა, თავში უცია და ლაქები მას აქეთ დასჩენია. ის სატრფო ლიმისია, ეახლნენ ნესტან დარეჯან, თინათინ და ლეილა, და მისთვის ხელად გიეჭრნენ ტარიელ, ავთანდილ და მეჯნუნ. ბაგე ვარდს დაჰკრავს ფერი მონასვამი სისხლისა, რაც ნაისრევი ეულზე შავად დაჰრჩენია.

არჩილ მეორემაც ისე, ვით თეიმურაზმა, შეამკო თავისი სატრფო, რომელიც ედემის ნერგად დაეხატა. ნერგი იგი, როგორც მზე ისე აშუქებდა, მაგრამ სხივს აძვირებდა, ძვირად თუ ვისმე უძღვნიდა. პოეტს გული ასჩუეენოდა, რათგანაც არ მიეშვა ახლოს მესახვედრად უკან გამობრუნებულს ყოველი ლონე იქ დაჰრჩენოდა. მაგრამ როცა დილის ნიავმა ახარა მთიების ამოსვლა, მუხლ მოყრით სთხოვდა, მიჩვენე, სად ჰნათობს, სად ანათია. იმ სათუთი კეკლუცის ხახვა ალეტისთვის თურაც ძნელი იყო, სხვა მნათობნი მის მონად უნდა ყოფილიყვნენ, მას ჰყმობდნენ და ისიც ენთო—თუ ჰნახავდა, გული უცილოდ დაუდნებოდა, თავის საწადელს ვერ მოეწეოდა, სიკვდილი მოუნდებოდა. პოეტის გამიჯნურებულ გულს ესობოდა სატრფოს წამ-წამწამი, კეკლუცთა მშვენება იყო უკეთესობა იმას დაჰრჩენოდა. დიახამაც უხდოდა მთვარეს მისი უზენთაესობა და მზე ლრუბლით ვედარ გამოჩენილიყო. ზილფ წამწამებს უფუშავდა წამისწამ წამონაკროლი ნიავი ლაწვთ ოქით-ალეთ ხან მინა უბრწყინავდა, ხან ბროლი. პოეტს სავედრებლად გადაჰქცეოდა კეკლუცი, მისი მეკვრეტელი და მისთვის მძრწოლი შეეერალებინა, რომ ცოტახანს ეკოცხლა და მწირ-ობოლი არ ყოფილიყო.

პეტრე მირიანიშვილი.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲒᲖᲔᲑᲘ

— **ბათომის ნავთსადგურში.** 23 აგვისტოს ბათომის ნავთსადგურში მოვიდა 3 მატორიან იალქნიანი გემი ოსმალეთიდან, რომელმაც მოიტანა პაკული, გავიდა 4 მატორი მარილით და ცარიელი.

— ბათომის სავაჭრო ნავთსადგურის განყოფილებათა შეერთებულმა ყრილობამ საჭიროდ მიიჩნია ნავთსადგურის ახალი სქემის მიხედვით მოწყობა.

მუშათა ცხოვრება

ბეჭდვითი საქმის მუშათა კრება. პარასკევს 26 აგვისტოს მუშათა ცენტრალურ კლუბში ოყოფილ იქმნა თბილისის ბეჭდვითი საქმის პროფკავშირის წევრთა საერთო კრება, რომელზედაც ესარჩევი იყო დელეგატები სრულიად საქართველოს ბეჭდვითი საქმის ყოველობისათვის, რომელიც უნდა გაიხსნას პირველ სექტემბრისათვის. კრებამ ამოირჩია პრეზიდიუმი, რომელშიაც გავიდნენ ძენშვიკები და მემარცხენე სოც. ფედერალისტები. გაბეგობის სახელით ძოხსახება გააკეთა კავშირის მდივანმა ამხ. ტ. ხარაზიანმა, რომელმაც კრებას მოკლედ გააცნო მ.ომავალ ყრილობის მიზანი და ძნიშვნელობა. ამის შემდეგ ჯერი მიდგა დელეგატთა არჩევნებზე. შემოვიდა წინადადება კრება 10 წუთით ბეჭწყდარიყო რათაც საშუალება მისცემოდათ ჯგუფებს და პარტიებს კანდიდატთა სიების შემუშავებისათვის. კრების განხლები სას პრეზიდიუმში წარმოდგენილი იქნა ორი მიდგინარეობის სია: 1-ლი მენშევიკებისა, სხვა პარტიების (?) და უპარტიოების, რომლებიც ვითომდა მათთან (მენშევიკებთან) ბლოკში შედიოდნენ და მე-2 ე წარმოადგენდა კომუნისტებმა. კრებამ მცირე აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ მოახდინა დიდ არჩევნები. საარჩევნო სისტემად მიღებულ იქმნა პროპორციონალური. 1-ლმა სიამ მენშევიკებმა და ბლოკმა მიიღო 193 ხმა, 2-რე სიამ (კომუნისტებმა) მიიღო 147 ხმა. მეტრის მიხედვით მენშევიკები და ბლოკმა გაიყვანა 28 დელეგატი. კომუნისტებმა 22 დელეგატი. კრება უკამათოდ ჩატარდა.

ასოთ ამწყობი დ. მ—შვილი.

ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ

განათლების კომისარიატის აკადემიურ ცენტრთან მოეწყო მთავარი სახელოვნო კომიტეტი, რომლის ლოვნო მოქმედების ფარგლებში შედის:

ა) ხელოვნების დარგში მეცნიერულ-ალმზრდელობითი სისტემის გამომუშავება, ბ) გამომუშავება ხელოვნების დარგში სახელმძღვანელო დებულებათა სამოსწავლო გეგმის, პროგრამების და სახელმძღვანელოების. გ) შედგენა სანიმუშო გეგმებისა და პროგრამებისა, დ) გამოცხადება კონკურსისა, ე) მოწყობა საზეიმო ექსკურსიებისა და სხვა.

კომიტეტი შესდგება ხუთი სექციისაგან: ლიტერატურული, სათეატრო, სახვითი, მუსიკალური და კინემატოგრაფიული.

ლიტერატურულ სექციის ხელოვნეში შედის: 1) იდეიური ხელმძღვანელობა სამხატვრო - სალიტერატურო ხასიათის ყველა გამოცემაზე, 2) რედაქტორობა, კრებულობისა, 3) ხელმძღვანელობა ძველისა და ძველი მწერლობის გამომცემლობის და აგრედვე თარგმანების. 4) მოწყობა ლიტერატურულ სადამოების, ლექციების და საუბრების, 5) მუშაობა სტილის, მეტრის და რიტმის საკითხებში.

სათეატრო სექციის სფეროში შედის: 1) თეატრის პრობლემების თეორეტიული დამუშავება, 2) რეპერტუარის შემუშავება, 3) პიესების განხილვა და პრემიების მისჯა, 4) აკადემიურ დასების შედგენა, 5) წარმოდგენების საერთო მეთვალყურეობა, 6) აკადემიურ თეატრების მმართველობითი წესის გამომუშავება, 7) მმართველობითი წესის შესახებ დეკრეტის გამომუშავება და სხვა.

მუსიკალურ სექციის ხელოვნეში შედის: 1) საერთო იდეიური ხელმძღვანელობა მუსიკის დარგის ყველა საკითხებში, 2) აკადემიურ ხასიათის კონცერტების მოწყობა, 3) საერთო თვალყურის დევნება ყველა აკადემიურ ხასიათის მუსიკალურ კონცერტებისა, 4) კონსერვატორიებში კათედრების მოწყობის წესის შემუშავება და სხვა.

სახვითი სექციის ხელოვნეში: 1) სამხატვრო გამოფენების მოწყობა, 2) კონკურსების გამოცხადება, 3) სახელოსნოების იდეიური ხელმძღვანელობა, 4) დეკორატიულ ცენტრში მუშაობის ხელმძღვანელობა და სხვა.

მთავარი სახელოვნო კომიტეტი შესდგება 15 წევრისაგან. თავმჯდომარედ დანიშნულია **გრ. რობაქიძე**, მის მოადგილედ პოკროვსკი.

სექციებ შიმოწვეულნი არიან შემდეგი პირნი:

ლიტერატურული სექცია: გრ. რცხილაძე, ს. ობაშელი (გამგე), ვ. გაფრინდაშვილი.

მუსიკალური სექცია: მ. ბალანჩივაძე (გამგე), დ. არაყიშვილი, ზ. ფალიაშვილი, გ. საყვარელიძე და ნ. ქართველიშვილი.

სათეატრო სექცია: შ. დადიანი (გამგე), ა. წუწუნავა, ა. ახმეტელი.

სახვითი სექცია: გრ. გრინევსკი (გამგე), ი. ნიკოლაძე, გ. გაბაშვილი.

კინოსექცია: პერესტიანი.

მთავარ სახელოსნო კომიტეტის მდივნად მოწვეულია ზალვა აფხაიძე.

აქვე მოეწყო საინფორმაციო ნაწილი, რომლის გამგედ დანიშნულია მიხ. ბოჭორიშვილი.

მთავარ სახელოვნო კომიტეტი უკვე შეუდგა მუშაობას. მან დაამტკიცა სალიტერატურო სექციის სამოქმედო გეგმა. თანახმად ამ გეგმისა სალიტერატურო სექცია ანახლებს სალიტერატურო თვიურ ჟურნალის გამოცემას. ჟურნალი ამ მოკლე ხნში გამოვა. გარდა. ამისა სალიტერატურო სექციას განზრახული აქვს გამოცემა:

1) უცხოეთის მწერლების პერიოდული კრებულებისა.

2) ძველი და თანამედროვე მწერლობის კრებულებისა.

3) აკადემიურ სალიტერატურო წლიურ მატიანისა.

4) ხალხური პოეზიის შესწავლა და სისტემატიზაცია

5) მოწყობა ხელოვნების და ესთეტიკის მეცნიერული ბასიერის მიმოხილვისა.

6) პოპულარული ... ბის მოწყობა მაზისთვის.

7) მოწყობა სალიტერატურო მოგზაურობისა საქართველოს ბუნების ესთეტიურ შესწავლისათვის.

8) საგანგებო გამოკვლევანი ძველი სალიტერატურო ენის მოდერნიზაციისათვის (ლექსიკონი, კლასიკური მწერლების, საგრამატიკო დებულებები და სტილი).

9) მონოგრაფიული შესწავლა ქართველი კლასიკოსების (ეპოქა, პოლიტიკური მდგომარეობა, სალიტერატურო წრე, ეპოქის მთავარი ესთეტიური და პოეტური ტენდენციები, გავლენა უცხოეთის მწერლობის, ამ ეპოქის გავლენა შემდეგ სალიტერატურო პერიოდებში).

10) დახმარება კერძო გამოცემებს. კერძო გამოცემის ხელმძღვანელობა.

აღნიშნული გეგმის განსახორციელებლად შესდგა სათანადო კოლეგიები, რომელიც უკვე დაამტკიცა მთავარ სახელოვნო კომიტეტმა.

1) უცხოეთის მწერლების პერიოდულ კრებულების გამომცემ კოლეგიაში შედიან: ლ. ქიაჩელი, ი. ალლაძე და პ. იაშვილი.

2) ძველი და თანამედროვე ქართულ მწერლობის გამომცემ კოლეგიაში: ი. ეკალაძე, გ. ტაბიძე, ი. გრიშაშვილი და შ. აფხაიძე.

3) ხალხური პოეზიის შემსწავლელ და სისტემატიზაციაში მომყვან კოლეგიაში: ტუქსიშვილი, დ. თურდოსპირელი, შ. ბილანიშვილი.

4) ხელოვნებასა და ესთეტიკაზე მოხსენებების მომწყობ კოლეგიაში: მ. აბრამიშვილი, ირსენიშვილი.

5) საქართველოს ბუნების ესთეტიურად შესასწავლად სალიტერატურო მოგზაურობათა კოლეგიაში: ტ. ტაბიძე, გ. ლეონიძე.

6) პოპულიარულ საჯარო ლექციების მომწყობ კოლეგიაში: ყართაგავა, ობოლი მუშა, ივ. ყიფიანი.

7. ქართული კლასიკოსების მონოგრაფიულ შესწავლის კოლეგიაში: ს. ფირცხალავა, პ. ინგოროყვა, ვახ. კოტეტიშვილი.

თვიურ ჟურნალისათვის მასალის გამოგზავნა შეიძლება მთავარ სახელოვნო კომიტეტის მდივანის სახელზე (ლორის მელიქოვის ქუჩა სახ. № 5). ავტორები მიიღებენ სათანადო ჰონორარს დაწესებულ ნორმის მიხედვით.

წერილი რედაქციის მიმართ

ამხ. რედაქტორო!

გთხოვთ თქვენი გაზეთის საშუალებით განვაცხადო შემდეგი: მეეჭვეთა კავშირის დელეგატების არჩევნების კრებაზე არჩევნებში მე თავი შევიკავე მიუხედავთ იმისა რომ სიაში, იყვნენ სოც.-ფედერ. და მენშევიკები. ამიტომ მე ამხანაგებმა „კომუნისტი“ მიწოდეს. ყოველივე, გაუგებრობის თავიდან ასაცდენათ, ვაცხადებ რომ არ ვყოფილვარ კომუნისტი და არც ვარ და ვირიცხები სოც.-ფედერალისტთა მემარცხენე ფრთაში.

ასოთ-ამწყობი ივ. ბერიკაშვილი.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—დრ. მთავარი კომიტეტი.

ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲔ პასპორტი, მიღებული ყუბანში, რაც ჩაითვლოს გაუქმებულად **მიტრიფონე დიმიანეს ძე დიმიტრენკოს** სახელობაზე. 1274

ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲔ საწევრო ბილეთი ისაკი ზურაბის ძე ფანაშვილის სახელზე ომში დაკარგულ-დასახიჩრებულ კავშირისა 1485, ჩაითვლის გაუქმებულად. 1275

ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲔ მეტრიკა და პირადობის მოწმობა სოფელ ბაკურციხიდან მოცემული, რაც ჩაითვლოს გაუქმებულად.
დავით ხაჭ. გიორგაძიშვილი 1272